

quas etiologica therapeutica adhibe-
ri minime potest. Febris puerpe-
ralis variis obducitur formis; non
una semper facie symptomata ap-
parent. Hujus affectionis rationa-
lis curatio pro variis, quas morbus
prae se fert, formis varia esse de-
bet. "La fièvre puerpérale, Dubois
dit, a cela de commun avec tou-
tes les maladies, qui se montrent
quelque fois sous la forme épidé-
mique, avec ou sans caractère conta-
gieux, que chaque épidémie de cette
cruelle affection a en quelque sor-
te son génie propre..... Haec,
Dubois verba plurimarum pestilen-
tiarum epistolarum, quotidianaque ex-
perientia confirmant.

Non una tantum febris puerpe-
ralis rationalis curatio. Pro morbi
symptomatibus mutatur: quae,
quum ad duplicem prosint formam
reduci, inflammatorium nempe et
typhoidem, hanc illam plerumque
subsequentem, tale quaestioni nobis

propositae, responsum reddemus: =

antiphlogistica curatione uti oportet, quum forma inflammatoria satis apparebit; contra vero, si forma sit typhoides, tonica medicatione.

Atqui utendumne est aperte antiphlogistica medicatione? Id inquiratur deinde.

Medicatio antiphlogistica, in organismo imprimetur ab specialibus therapeuticis agentibus, ut morbi, excitatione pathologica totius sanguinei apparatus aut partis tantummodo insigniti, repellantur. Therapeuticis agentibus, ad id adsequendum adhibitis, antiphlogistica nominatur, et in vasorum apparatusu primitus vim agunt, cujus effecta consequentia illa primaria actione pendunt. Hac igitur definitione agentia excludimus, morbidam, excitationem vasorum imminentiam, propter actionem, quam indirecto in alia oeconomiae systemata, aut fun-

ctiones operentur. Antimonialia, pur-
gantes etc, ab antiphlogisticorum
Classe excluduntur, in qua contra
Sanguinis emissiones, diæta, reme-
dia emollientia comprehenduntur.

In priori hujus dissertationis par-
te, inter motum febrilem, ex phle-
gmasis organorum primariis oriun-
tem, et idiopathicum, ea excita-
tione totius systematis vascula-
ris variarum causarum, non vero
inflammantium, ope productas
verum discrimen constituimus.

Hæc distinctio nihil propecto in-
teresset, nisi Therapias horum sta-
tum Morbidorum fundamento esset.

Cypedicus, qui pari febris intensi-
tate inter pyrexicam ac phlegma-
siam data, easdem indicationes
prescriberet, in gravem prolabe-
retur errorem. Inter inflamma-
tiones locales, pyrexicas sæpe su-
pervenientes, et phlegmasias primi-
tivas essentialis discrimen: harum
Caracteres supra numeravimus, quoniam

inter febres symptomáticas et essen-
tiales quid interesset, ostendimus.
Non quoties motus febriles obser-
vatur, phlegmasiae locales estem-
pelo formentur, consequens est. Apto-
tus febrilis, in se spectatus, ne-
quaquam, illas inflammationes lo-
cales progignit; sed affectio quidem
anterior et intima, quae febrem ex-
citavit. Non febris, sed quod
unam alteramque febrium speciem
comitatur, inter hanc phlegmasi-
am adfert. Febres illae, quae cum
affectione primitiva functionum
vitalium elementarium connecti
videntur, haud multos permanent
dies, antequam congestiones, phle-
gmasiae, et nutritionis multiformes
laesiones apparent.

Haec animum advertere ad Thera-
piae supra modum interest. Si
legamus pathologicam ab Louis in
vulgo editam, hisceque, verbis prom-
ptam = toute la fièvre finit
par engendrer des inflammations, =

omnino probaremus, quasque febres
sanguam inflammatorias spectare,
et pro generali indicatione,
sanguinem haurire, liceret.

Adversus phlegmasias primarias acutius,
quam adversus pyrexias, acerrime au-
tem contra phlegmasias secundari-
as, medicinae est agendum. Hoc
Clinicum axioma à medica traditi-
one, et phlegmasiarum febriliumque
haematologia confirmatur. In
manifestis phlegmasiis absolutum
febrinae, valde plastici sanguinis
elementi, incrementum character est
distinguens, magnique momenti, san-
guinem haurire, antiphlogisticam-
que curationem adhibere, necesse in-
dicans. In quibusdam pyrexibus, licet
saepe una cum phlegmasiis secun-
dariis commixtis, antiplasticitas in
Crasi sanguinea videtur. Emissi-
onibus sanguinis minime tunc
utendum. Quodsi inflammatio-
nibus localibus secundariis ingens
insit intensitas, si sanguis aliquis

plasticitatis adipiscitur, tunc emis-
sionis sanguinis curatioque anti-
phlogistica praescribitur, licet per
exigua quantitate, et tantum-
modo ad symptomatum phlegma-
sicorum localium curationem
pellendam; et, ne morbus rapi-
di suppuratione finiatur, praes-
cavendum.

Haec vero in febre puerperali,
formam inflammatoriam indu-
ente, prorsus videntur. Febris puer-
peralis ea affectione functionum
vitalium primaria proficiscitur:
illi vos morbus totius substantiae
appropinque convenit. Status mor-
bidus varias organismi partes adeo
immutavit, ut motus febrilis, e-
tiam minimus, affectiones phlegma-
ticas secundarias adferat, multi-
plici loco plerumque erumpentes,
omniumque notitiam fallente; na-
tura quum non sepulerit, ut
sympathias excitaret, sensibilita-
temque sollicitaret. Tantum, quum

inflammatio adeo processit, ut illi-
us reactio dolens nimis in econo-
mia percipiatur, tunc antiphlo-
gisticis utemur oportet, valde ta-
men caute et moderate, elemen-
ti generalis, in statu morbido do-
minantes memores:

Noëllinier, emissiones sanguinis
generales inter febrem puerperalem
optime saepe successisse, affirmat;
sed tantummodo, quum pulsus
durus, et caetera symptomata,
morbum characteres formam inflam-
matoriam insignientes induisse, mon-
bant. Emissiones sanguinis loca-
les generalibus anteprecedunt, quum
localia inflammatoria symptoma-
ta animum observantis attentum
prostant. modo, inunte morbo,
antiphlogisticam curationem adhibe-
re licet.

Ubi primum vires vitales actione
morbida sunt exhaustae, ubi primum
peculiares status typhoidis caracte-
res nonnumquam primo morbo appa-

rentes), videntur, tunc quidem meri-
to commendatur tonica medicatio,
ad statum adynamicum sic aper-
tum repellendum.

Tonica medicatio, si latiore sen-
su verbum sumatur, eo spectat, ut
teatibus vim addat, functiones assi-
milatrices demum constituat, et vi-
talem resistantiam organismo im-
primat. Unde tonicatorum ducitur
divisio in astringentia, - analeptica,
- et nervothetica.

Ut vitae organicae functiones rite
exerceantur, necesse est, ut nervorum
systema, cui ipsae obtemperant, vim
magnam, et constantem habeant,
absoluta inter agenda harmoni-
a praeditam. expedimenta, resis-
tentiam vitalem, atque normalem
synergiam visibus oeconomicae vi-
vis immediate imprimentia, to-
nica nervothetica nuncupantur.

Haec virtutem augent, qua a-
nimabilia, causis se immutantibus,
et revertentibus, resistere consueverunt.

Id tónica nervothenica adsequuntur,
vires radicales, seu in frasse, dire-
ctò applicando; atque contra ra-
tionem agendo, qua excitantia,
vires in actu agentias, agunt.

Hæc rationi conveniunt, qua
Barther virium principii vitalis
systema intelligit.

Si affectio quædam ad statum
typhoidem fuerat perducta, resis-
tentiam vitalem immixtam ve-
deas; vel quod causæ irritantes
in systema nervosum directè ege-
re, vel quod ægroti, viribus val-
dè debilitatis, nullæ causæ,
affectio nem maligno characterè
insignitam adhibere. Defectus
resistentiæ vitalis, virium ra-
dicalium resolutio, ut Barther de-
cit, per demissionem functionum
organicarum, ad vitam servandam,
plus necessarium, patet.

Quum frustratio ad functiones
animales circumscribitur, nullum
defectus resistentiæ vitalis indicium

certum est. Haec prostratio ex vi-
rium depressione oriri potest; et,
ut earum radicalis immunitio-
nis effectus spectetur, necesse est,
ut ipsam debilitas per omnes
vitales functiones, comitetur.

Haec modo quum fiant, toni-
ca nervos theriaca, indicanda, sunt.
modo ad remedia recurrendum
est, quae directo radicales vitales
principii vires addant; et inter
multiplices substantias, nervos the-
ricorum classem constituentes,
nulla praesentius, quam cortex
peruvianus, agit. Ne credas
tamen corticem peruvianum, et
jusque succedaneas, sanquam cau-
sae morbosae antidotum agere.

Peruvianus cortex, ut in tanta in-
tensitate perseveret, sinit, sed or-
ganismum ad ejusmodi perducit
statum, quo illi resistat, ita ut
aegrotus, licet eisdem causis adhuc
obnoxius, ab illis tamen tam fa-
cile affici nequeat. Peruvianus

Cortex vires vitae radicales directo addit; quamobrem maxime commendatur in pathologicis statibus, ubi vires aperiendi deficiunt.

Febris puerperalis, ad statum typhoidem perducta, symptomatibus insignitur, quae cumque vires vitae radicales immunitas denuntiant, et statum organismi adynamicum testantur. Causae vitae adversae in nervosum systema vim egere; functionum vitae aegroti maxime necessariorum, intensitates minuerunt, synergiamque perturbant.

Forma typhoidis manifestata fuit, aut immediate post causae morbosae actionem, aut post formam inflammatoriam, quae plerumque progressus morbi initium facit.

Tonica nervosthenica medicamenta sunt formae typhoidi febris puerperalis consultius adhibenda, quippe quae oeconomiae satis ad visis-

ten dum vis addant, qua actionem
causae morbidae vitae adversam
repellere, possit.

Haec causa fit, ut quini-
nae sulphas lacte à Leconte
fuerit adhibitus, non ut cura-
tivas tantum, sed ut phlogis-
tica methodus? Gaempfer, ab
eodem auctore adlata, in Diari no-
mine Union médicale dicto anni
millesimi octingentesimi quingua-
simi primi. medicis animum add-
ant oportet, ut idem remedium,
adhibeant, quum in febrem puer-
peralem eadem, quas Leconte obser-
avit, conditiones incidant.

Effortum insignem reddebant for-
ma accidentium remittens, et
perniciosa, febris sui generis, et gra-
vis, et character phlegmasiarum
localium perlevis.

Quaecumque hactenus scripsimus
in hac dissertationis parte, ad
paucos contrahentes, haec possumus
educere:—

1^o est methodus curandi febrem puer-
peralem rationalis secundum for-
mam ab eadem inductam mutan-
da est.

2^o Si forma detur inflammato-
ria, medicatione antiphlogisti-
ca caute utamur.

3^o Si vero forma sit typhoidis
medicationem tonicam adhibenda
est.

Curatio per hydragium jux-
ta methodum Nilpau aut Lavo
utilissime erit adversus puerperalem
febrem? Si praecipuam
hydraguri actionem, et, ad quem
adsequendum in phlegmasiis sta-
tibus adhibeantur, finem perpen-
damus, nullo negotio illam me-
thodum therapeuticam, in eo, de
quo in praesentia agimus, morbo
curando, proorsus rejiciemus. In
statibus phlegmasiis, ad sangui-
nem dissolvendum hydragysi utimur
preparationibus; quippe quibus unum,

se inflammationis elementis, ut
physiologicam hujus substantiae
actionem animadvertentibus non
nullo negotio apparet, tollamus. Si
febris puerperalis simplicia, perito-
nitis aut Metro-peritonitis est,
si motus febrilis, nostrum ani-
mum attentum praestulans, status
phlegmasicas locales significaret,
si hi contra i motu febrili
non orirentur, nec functiones vi-
tales immutatas, indicaret, pro-
fecto curatio per Hydragyrum
longe interesset, quum eo maxi-
mi spectaret, ut in liquido san-
guineo propensionem ad Phlegma-
lias progignenda, sustolleret.

Febris vero puerperalis longe ali-
ter se habet, ut saepe monui-
mus. elporbus ad adynamiam
semper aperte tendit, et nocivum
esset substantias praebere illam
malam propensionem foventes, non
modo propter actionem Hydragyri
sanguinem dissolventis, sed etiam

propter virium defectum genera-
lemque debilitatem ex febrilismo
continuo et abundanti profectam.
In febre puerperali rationa-
liter curanda hydragyrum igi-
tur rejiciendum.

Inauguralis Dissertatio in Gymna-
sio Bonimbricensis Academiae pro-
fugata, a Francisco Antonio
Alves, Portucale nato, sub prae-
sidio D. D. Antonii Joachimi Bar-
jona, integra mensis Decembris
die tertia.

Franciscus Antonius Alves.

Antonius Joachimus Barjona.



[Faint, mirrored handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is illegible due to fading and mirroring.]



